

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Dlaczego na Ziemi występują strefy klimatyczne?

Klasa I

Cel: Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów klimatycznych i ich konsekwencji. Uczeń:

- analizuje i interpretuje mapy klimatyczne, zdjęcia satelitarne, diagramy klimatyczne;
- wymienia czynniki klimatotwórcze;
- wyjaśnia, jaki jest wpływ czynników klimatycznych na występowanie stref klimatycznych;
- porównuje strefy klimatyczne i typy klimatów.

Metody/Techniki/Formy pracy: lekcja ćwiczeniowa z diagramami i wykresami klimatycznymi, giełda pomysłów, praca w grupie.

Środki dydaktyczne: mapy klimatyczne, klimatogramy.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Faza wstępna: Nauczyciel przypomina uczniom, co to jest składnik, a co to jest czynnik klimatyczny, rozmawia z uczniami na temat, np. co decyduje o składnikach klimatycznych.

Faza zasadnicza

- Nauczyciel dzieli klasę na grupy, każda grupa otrzymuje diagram klimatyczny charakterystyczny dla strefy klimatycznej (podane są współrzędne geograficzne do lokalizacji stacji klimatycznej na mapie).
- Uczniowie odszukują miejsca na kuli ziemskiej z danymi zapisanymi na swoim diagramie, np.:
  - 1 grupa: klimat równikowy – Manaus,
  - 2 grupa: klimat podrównikowy – Sudan,
  - 3 grupa: klimat zwrotnikowy – Ajn Salach,
  - 4 grupa: klimat podzwrotnikowy – Rzym,
  - 5 grupa: klimat umiarkowany – morski, kontynentalny: Paryż, Ułan Bator,
  - 6 grupa: klimat polarny – Frobishe Bay (Kanada).
- Uczniowie opisują klimat na podstawie danych klimatycznych i wskazują stację na mapie, wyjaśniają gdzie jeszcze występują podobne warunki klimatyczne na Ziemi.

Faza podsumowująca:

- W podsumowaniu należy wyjaśnić, dlaczego na kuli ziemskiej występują strefy klimatyczne i jakie czynniki decydują o zróżnicowaniu klimatu na Ziemi.
- Uczniowie wskazują przykłady wpływu klimatu na inne składniki środowiska przyrodniczego.

Komentarz metodyczny

Scenariusz ten może być realizowany na dwóch jednostkach lekcyjnych, na pierwszej opisujemy klimaty, czynniki klimatyczne, a następnie wyjaśniamy przyczyny występowania różnych typów klimatu i charakteryzujemy strefy klimatyczne.

Na lekcji przypominamy znane pojęcia: klimat, strefy klimatyczne (znane uczniowi z wcześniejszych etapów kształcenia). **Rozmawiamy na temat „Które zawody potrzebują codziennych informacji o stanie pogody?”, „W jakich sytuacjach życiowych dokładnie śledzimy prognozy pogody w TV?”**

Na podstawie tabel, uczniowie obliczają:

- średnią roczną temperaturę powietrza,
- roczną amplitudę temperatur powietrza,
- sumę roczną opadów atmosferycznych i ich rozkład w ciągu miesiąca.

Występuje ocenianie orientacyjne i ocena koleżeńska. Uczniowie zdolni mogą przygotować animację pokazującą strefy klimatyczne i przyporządkować do nich informacje przedstawione na diagramach klimatycznych.

Kompetencje w zakresie: tworzenia informacji, wielojęzyczności, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, cyfrowe, osobiste, społeczne